

Nr 99.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående provisorisk förhöjning av avgifterna i de för Öresundslothsningen fastställda lotstaxorna; given Stockholms slott den 25 februari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

G. Malm.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Malm, anförde:

Under punkten 11 av tionde huvudtiteln i årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t, i anledning av en av lotsstyrelsen i skrivelse den 10 augusti 1920 gjord framställning, föreslagit riksdagen medgiva, att de i nu gällande, av Kungl. Maj:t den 1 oktober 1914 fastställda taxor å lotsavgifter förutom hemväggersättning upptagna avgifter finge från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämdes, tillsvidare utgå med

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 1 saml. 87 häft. (Nr 99.)

50 procents förhöjning. Ifrågavarande taxor avse rikets samtliga lotsplatser med undantag för Öresunds norra och södra lotsstationer. För sistnämnda två lotsplatser gälla särskilda av Kungl. Maj:t den 3 juli 1903 fastställda taxor, i vilka lotsstyrelsen emellertid i sin förberörda skrivelse den 10 augusti 1920 förklarade sig icke åsyfta någon förhöjning.

Framställning från lotspersonalen vid Öresunds södra lotsplats.

Med skrivelse den 4 januari 1921, som den 18 samma månad inkommit till handelsdepartementet, har lotsstyrelsen nu överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd skrift, däri överlotsen vid Öresunds södra lotsplats J. M. Bose å därvarande lotspersonals vägnar anhållit, att, då dyrtiden vore minst lika kännbar för personalen vid nämnda lotsplats som för övrig lotspersonal i riket, Kungl. Maj:t ville, på sätt lämpligast befundes, vidtaga åtgärder för åstadkommande av en lika stor procentuell höjning av avgifterna i de för Öresunds södra lotsplats gällande lotstaxorna, som ifrågasatts beträffande avgifterna i de av Kungl. Maj:t den 1 oktober 1914 fastställda lotstaxor.

Lotsstyrelsen.

För egen del anför lotsstyrelsen i ovannämnda skrivelse den 4 januari 1921 beträffande avgifterna för Öresundslotsningen följande:

»Därest, såsom av Bose uppgives, den av lotsstyrelsen gjorda hemställan om höjning av taxebeloppen skall hänskjutas till riksdagen, torde emellertid ett beslut från riksdagens sida i avseende å höjning av taxebeloppen för Öresundslotsningarna jämväl vara påkallat, så att Eders Kungl. Maj:t, i händelse omständigheterna därtill skulle föranleda, måtte vara oförhindrad att höja beloppen i taxorna för Öresunds södra och norra lotsstationer.

Jämlikt nådigt brev den 3 juli 1903 har Eders Kungl. Maj:t fastställt sommar- och vintertaxor för Öresunds södra och norra lotsstationer ävensom lotsledsförteckning för Öresundslotsningen att tillämpas från och med den 1 augusti samma år, under förutsättning att enahanda lotstaxor och lotsledsförteckning komme att, vad Danmark anginge, tillämpas jämväl från nämnda dag; och skulle lotsstyrelsen äga att kungöra ifrågavarande lotstaxor och lotsledsförteckning, sedan styrelsen med danska marineministeriet avslutat överenskommelse rörande tillämpning av desamma. Överenskommelse med danska marineministeriet träffades den 3 juli 1903 och taxorna trädde i kraft den 1 därpå följande augusti. Enligt den träffade överenskommelsen skulle, i händelse det visade sig nödvändigt eller önskligt att företaga ändringar i vissa hänseenden av taxor eller lotsledsförteckning, förhandling äga rum mellan styrelsen och marineministeriet. Sedermera hava, efter förhandlingar i överensstämmelse med sagda överenskommelse och efter beslut av Eders Kungl. Maj:t, de ändringar gjorts med hänsyn till lotsledsförteckningen för Öresundslotsningen, att de däri bestämda tillägg för hemvägsersättning tillfälligt ökats, senast jämlikt nådigt beslut den 31 december 1920 med 100 procent.

Under återopande av vad ovan blivit anført hemställes, att, därest Eders Kungl. Maj:t till riksdagen hänskjuter frågan om höjning av beloppen i de genom nådigt beslut den 1 oktober 1914 fastställda taxor för lotsavgifter förutom hem-

vägsersättning, till riksdagen jämväl måtte hänskjutas frågan om eventuell höjning av beloppen i de genom nådigt beslut den 3 juli 1903 fastställda taxor för Öresunds södra och norra lotsstationer.»

I samma skrivelse berör lotsstyrelsen jämväl frågan om beräkningen av avgifterna för lotsning över öppen sjö. Härom yttrar lotsstyrelsen:

»I detta sammanhang vill lotsstyrelsen erinra om, att Eders Kungl. Maj:t jämlikt nådigt brev den 5 mars 1920, i avbidan på slutförandet av pågående utredning angående omarbetning av gällande förordning angående lotsverket och därmed sammanhängande författningar, föreskrivit, att, då lots jämlikt § 30 i förordningen angående lotsverket den 15 februari 1881 och § 39 i förnyade tjänstgöringsreglementet för lotsverket den 23 december 1914 åtagit sig fartygs lotsning över öppen sjö, som icke utgör lotsled eller del därav, lotspenningar skola på närmare angivet sätt beräknas enligt de jämlikt nådiga brevet den 1 oktober 1914 fastställda taxorna 4 eller 5.

Vid det förhållande att lotspenningar även vid lotsning över öppen sjö, som icke utgör lotsled eller del därav, enligt föreskrifterna i nådiga brevet den 5 mars 1920 skola beräknas enligt de genom nådiga brevet den 1 oktober 1914 fastställda taxorna 4 eller 5, anser lotsstyrelsen, att ett eventuellt beslut från riksdagens sida i fråga om höjning tillsvidare i de genom sistberörda nådiga brev fastställda och nu gällande taxor för lotsavgifter förutom hemvägsersättning upptagna belopp kommer att innebära motsvarande tillfällig höjning jämväl i avseende å de lotspenningar, som jämlikt nådiga brevet den 5 mars 1920 skola beräknas vid lotsning över öppen sjö, som icke utgör lotsled eller del därav.»

Till komplettering av innehålllet i lotsstyrelsens här ovan återgivna, kortfattade skrivelse har vederbörande föredragande i styrelsen sedermera på min anmodan till handelsdepartementet inkommit med en promemoria, innefattande svar på vissa av mig uppställda frågor. Av promemorian inhämtas,

att enligt styrelsens mening en höjning av avgifterna i taxorna för Öresundslotsningen såsom kompensation för penningvärdets fall otvivelaktigt vore lika berättigad och önskvärd som den ifrågasatta höjningen av avgifterna i de år 1914 fastställda taxorna;

att lotslotten för år 1919 uppgått vid Öresunds norra lotsplats till 4,031 kronor och vid Öresunds södra lotsplats till 3,732 kronor;

att Danmark, efter vad man hade anledning att antaga, torde gå med på en höjning av taxorna intill 50 procent; samt

att anledningen till att taxorna för Öresundslotsningen undantagits från styrelsens framställning den 10 augusti 1920 om höjning av avgifterna i övriga taxor varit den, att någon ansökning om höjning av avgifterna i förstnämnda taxor vid tiden för samma framställnings avlåtande icke inkommit till styrelsen.

Departements-
chefen.

Enligt min mening hade det varit lämpligast, om lotsstyrelsen utan att avvakta initiativ från vederbörande personals sida låtit den utredning rörande behovet av en förhöjning av avgifterna i lotstaxorna, som låg till grund för styrelsens ovanberörda framställning den 10 augusti 1920, omfatta jämväl taxorna för Öresundslotsningen. Frågan om förhöjning av samtliga lotstaxor hade då kunnat i ett sammanhang göras till föremål för Kungl. Maj:ts och riksdagens prövning.

Så som saken nu ligger och efter de upplysningar, som lämnats i lotsstyrelsens den 4 januari 1921 till Kungl. Maj:t avlätna skrivelse och den därefter till handelsdepartementet ingivna promemorian, torde det icke återstå annat än att beträffande Öresundstaxorna göra särskild framställning hos riksdagen i syfte att i avseende å dessa taxor bereda möjlighet till samma procentuella avgiftsförhöjning, som i statsverkspropositionen redan ifrågasatts beträffande övriga lotstaxor. Då emellertid frågan, om och i vad mån en förhöjning av avgifterna för Öresundslotsningen må kunna komma till stånd, i viss mån är beroende jämväl av den ställning, Danmark intager i saken, torde i detta fall en framställning till riksdagen böra avfattas så, att Kungl. Maj:t erhåller be- myndigande att efter närmare beprövande tillsvidare höja avgifterna med *högst* 50 procent.

Vad lotsstyrelsen anfört i fråga om beräkningen av avgifterna för lotsning över öppen sjö giver icke anledning till någon erinran från min sida.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att de i nu gällande, av Kungl. Maj:t den 3 juli 1903 för Öresunds södra och norra lotsstationer fastställda taxor å lotsavgifter förutom hemvägsersättning upptagna avgifter må från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, efter Kungl. Maj:ts närmare beprövande tillsvidare utgå med *högst* 50 procent förhöjning.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, tacktes Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle proposition i ämnet avlätas till riksdagen av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

J. H. Göransson.